

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 1. De necessitate praeparationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

S. V.

Aliæ considerationes ad pios affectus in celebrante excitandos,

VIxi fieri poterit, ut non attentè, devotè, & reverenter celebres, quisquis es Christi Sacerdos, si fide vivâ hanc veritatem perceperis, & intimo sensu apprehenderis, te ipsum Christum offerre, unigenitum Dei Filium, Salvatorem & Judicem tuum. Sed huic veritati magnum momentum ex hoc accedit, quod perfectiorem Christi humanitatem nunc in Missâ Deo offers, quàm ipse obtulerit in ultima Cæna. Nam primò Christus mortalem obtulit, tu immortalem: ille passibilem, tu impassibilem. Secundò nunc eadem offertur cum plenâ pro nobis satisfactione, omnia siquidem ipsius merita ejusdem morte completa sunt. Tertio quia humanitas Christi, etsi à principio sanctificata fuit in unione hypostatica, cum tamen in Passione oblata est Deo, novam acquisivit sanctificationem, ut Hostia scilicet tunc actualiter exhibita, & nunc offertur in Missâ hæc novâ sanctificatione exornata. Adde quod Christus mirabili modo in Sacramento existit quàm in Cælo. Totum enim ejus corpus in totis speciebus est, & totum in qualibet minima earum parte; sine quantitate coextensa ad locum; ita ut ejus præsentia ne quidem à supremis spiritibus per principia naturalia naturaliter videri possit. Sunt & alia innumera mirabilia, quæ satius est venerari quàm enarrare. Nam ut reliqua prætermittam, quis dignè poterit explicare, vel saltem animo concipere, quam magnum beneficium sit, quod, mediante hoc Sacrificio, Cælum in terris quâdam anticipatione possident homines; dum ante oculos habent, manibusque contrectant ipsum Cæli & terræ conditorem? Hoc sedulo contemplare & erubescere, quod adeò tepidè, & irreverenter hæc tremenda mysteria audeas celebrare.

Extende cogitationem tuam per universum mundum, quàm malè ubiquè Deo serviant homines, quot peccata committant: quàm pauci sint Religiosi, qui perfectioni sedulo incumbant: quàm multi qui in rebus vanis & otiosis jugiter occupati vix unquam de Deo cogitant & loquuntur. Ideò tactus dolore cordis intrinsecus, ardorem & affectum vehementissimum in te excita erga Dominum Deum, quem pleri-

que mortalium vel non agnoscunt, vel spernunt: tum Sacrificium ea devotione offerre satagas, ut Dominus, si fieri possit, ejus suavitate, quam habet etiam ex opere operantis, quoddammodo recreatus, eorum omnium obliviscatur, quæ contra sanctissimam ipsius voluntatem ab hominibus perpetrantur. Ex altera verò parte in Cælum animo ascende, & considera, quanto fervore Cælites universi Deum ament, & quàm suavi harmoniâ ipsius laudes uno ore decantent. Junge te illis, & similes elice amoris ac laudum affectus: sed cave, ne vocis tuæ ac morum cacophoniam Beatorum dulcissimè concinentium concentum perturbes.

Cùm hoc Sacrificium Christi passionem & mortem repræsentet, veluti quædam imago & actio tragica est, non verbalis, quales sunt Poëtarum Tragediæ, sed realis & substantialis, exprimens incurrentè Passionem illam & mortem cruentam, ex qua omnia bona tua & aliorum, omnesquæ thesauri divinæ gratiæ profluxerunt. Solerter itaque adverte, quàm fervidâ devotione tanti boni repræsentatio à te fieri debeat. Sunt spectatores hujus Tragediæ S. S. Trinitas, Humanitas Christi in Cælo, Angeli, & Animæ beatæ: cave ne quid ineptum vel indecens in te appareat, quod Dei ac Cælestium Civium purissimos oculos possit offendere. Id verò assequeris, si perpetuam in te ipso corporis afflictionem, & passionum mortificationem expresseris, vivamquæ memoriam in te conservaveris acerbissimorum Christi cruciatuum, quos hoc Sacrificio commemoras & repræsentas; & eosdem aliis proposueris morum ac vitæ severitate.

CAPUT IV.

De his quæ Missæ celebrationem proximè antecedunt.

S. I.

De necessitate Præparationis.

Ante orationem, ait Sapiens, præpara animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat Deum. Quod si Deum tentare atque ad iracundiam provocare dicitur, qui ipsum audent in oratione interpellare, non præmissâ diligenti & accuratâ præparatione, quàm magis eundem suâ temeritate & audaciâ irritabit, qui Unigenitum

nitum suum illi offerre, ipsumque suscipere im-
paratus præsumet? Et si Rex aut Princeps ma-
gnæ potentia tibi, ô Sacerdos, significasset, ut
illi hospitium crastina die parares, quantâ soli-
titudine expurgare domum & ornare fatige-
res, totam etiam noctem ducens insomnem,
ne quid ille veniens incompotum & indecorum
reperiret? Nunc verò Rex regum, & Domi-
nus dominantium mandat tibi per Prophetam
dicens, *Præparare Israël in occursum Dei tui*, quia
ecce ego veniam, & manebo in medio tui. Vi-
de ergò & considera, quantâ diligentia thalami
tui tergere sordes debeas, quali apparatu ipsum
ornare, quo dignus fias à tanto hospite visi-
tari. Talem se Deus exhibebit animæ tuæ,
qualem se illa præparaverit ei: quantumque tu
apposueris ad diligentiam, tantum ille adjiciet
ad gratiam. Vetus parœmia est, *Adoraturi se-
deant*, quâ paratum purgatumque animum ad
Deum afferre monemur. Quidam etiam Ethni-
cus ait; *Dimidium facti, qui bene cepit, habet*:
in singulis enim actionibus id imprimis curan-
dum est, ut rectè ordiamur. Omnium autem opti-
ma præparatio, & magis necessaria illa est, quæ
in puritate & sanctitate vitæ consistit; cum
quidquid agis, quidquid cogitas, quidquid mo-
liris, ad hunc scopum refers, ut vias vitæ divi-
næ, teque dignum reddas hoc cælesti convi-
vio. Sicut enim fructus frequentis celebrationis
in hoc præcipuè attenditur, ut quotidie crescas
in humilitate, patientia, mundi contemptu, &
charitate: ita vera præparatio in hoc fita est, ut
quotidie aliquid vitii deponas, aliquid virtutis
acquiras, donec possis cum Apostolo dicere:
Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.
Et illis quidem, qui Deo jugiter adhaerentes
mentem habent rebus divinis exercitatum, non
erit difficile sanctioris vitæ incremento se ad di-
gnè celebrandum rectè disponere: aliis verò,
quorum major numerus est, qui minus idonei
sunt ad animum sursum erigendum, varia San-
cti Patres documenta præscribunt, quibus ad-
juti ad Deum accedant tali curâ, & dispositione,
quæ tanto mysterio digna sit. Quædam ex his
jam supra à nobis tradita sunt: alia infra expli-
cabuntur.

§. II.

De præmittenda confessione Sacramentali.

Formidabilis est, & non sine horrore audien-
da Apostoli comminatio dicentis; *Quicum-*

*que manducaverit panem hunc, vel biberit cali-
cem Domini indignè, reus erit corporis & san-
guinis Domini*. Quare celebrare volenti revo-
candum est in memoriam ejusdem præceptum,
*Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat,
& de calice bibat; qui enim manducat & bibit in-
dignè, judicium sibi manducat & bibit*. Et qui-
dem probatio omninò necessaria est, ut nullus
sibi conscius mortiferæ labis ad sacrificandum
præsumat accedere non præmissâ sacramentali
confessione, quantumvis sibi contritus videat-
ur; alioquin Panem vitæ in mortem & conde-
mationem accipiet. Ut verò ex hoc divino
convivio, quod sanctis animabus inexplicabiles
præbet delicias, mens abundantius reficiatur,
non solum à mortalibus, sed etiam à venialibus
culpis, & ab omni terreno affectu eam expur-
gare oportet, & puram ac vacuum Deo exhibere
gratiæ suæ donis implendam, & exornandam.
Hac de causa boni Sacerdotes, quos te imitari
par est, vel quotidie, vel alternis diebus, vel
bis saltem in hebdomada animo verè contrito
ad confessionem solent accedere, omnesque ma-
lorum radices evellere conantur, atque omnem
vel levissimam maculam abstergere. Quod si ni-
hil Sacramento poenitentia expiandum occur-
rat, intentum nihilominus contritionis actum
de totius vitæ delictis elicere non omittes,
quia cor contritum & humiliatum Deus non
despiciet.

In ipsa autem confessione vitanda prolixitas,
& nimia diligentia in levioribus culpis recensenden-
dis: satius enim est intimè de iis dolere, & per
devotam cordis ad Deum conversionem eas ex-
piare, quàm in iis ad instar historiae sine propo-
sito emendationis, sicut ut plurimum contingit,
enarrandis immorari. An verò expediat quoti-
dianas imperfectiones in confessione explicare,
ut status poenitentis notior sit Confessario, non
est una Magistrorum spiritualium sententia; tu-
tior tamen & communior est oportere eas extra
Sacramentum manifestare. Cavendus item mul-
torum error, qui se prolixè de iis accusant, quæ
peccata non sunt, ut de pravis habitibus, &
passionibus, & de circumstantiis impertinenti-
bus; quod sint superbi, iracundi, & proni ad
malum; quod Deum non amaverint ex tota
cordis intentione, & alia ejusdem generis multa,
de quibus & aliis ad confessionem pertinentibus
suadeo ut omninò legatur tractatus S. Bonaven-
turæ de modo confitendi, & puritate con-
scientiæ. Confessionis autem duplex præparatio